

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

M 1 6 2 2 7 1 1 2

JESENSKI IZPITNI ROK

**Osnovna in višja raven
LATINŠČINA
Izpitna pola 2**

- A) Jezik
B) Književnost

Torek, 30. avgust 2016 / 90 minut (40 + 50)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik in latinsko-slovenski slovar.
Kandidat dobi tri ocenjevalne obrazce (enega 2A in dva 2B).

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpisite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalne obrazce).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 40 minut, za reševanje dela B pa 50 minut.

Izpitna pola vsebuje 6 nalog v delu A in 4 naloge v delu B. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 85, od tega 35 v delu A in 50 v delu B. Za posamezno nalogu je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte v izpitno polo v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo in skladno s pravopisnimi pravili. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 3 prazne.

M 1 6 2 2 7 1 1 2 0 2

3/12

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

A) JEZIK

Tam magnus ex Asia veni, quam hic candelabrus est. Ad summam, cottidie me solebam ad illum 1
metiri, et ut celerius rostrum barbatum haberem, labra de lucerna ungebam. Tamen ad delicias 2
ipsimi annos quattuordecim fui. Nec turpe est, quod dominus iubet. Ego tamt en eipsimae satis 3
faciebam. Scitis, quid dicam: taceo, quia non sum de gloriosis. Ceterum, quemadmodum di volunt, 4
dominus in domo factus sum et ecce cepi ipsimi cerebellum. Quid multa? Coheredem me Caesari 5
fecit et accepi patrimonium laticlavum. Nemini tamen nihil satis est. Concupivi negotiari. Ne multis 6
vos morer: quinque naves aedificavi, oneravi vinum - et tunc erat contra aurum - misi Romam. 7
Putares me hoc iussisse: omnes naves naufragarunt. Factum, non fabula. Uno die Neptunus 8
trecenties sestertium devoravit. 9

1. Analizirajte izpisane glagolske oblike, upoštevaje njihovo vlogo v sobesedilu.

Osebne glagolske oblike						Neosebne glagolske oblike			
Glagol	Analiza					Glagol	Analiza		
	Os.	Št.	Nak.	Čas	Nač.		Oblika	Čas	Način
haberem (2. vrst.)						metiri (2. vrst.)			
volunt (4. vrst.)						negotiari (6. vrst.)			
morer (7. vrst.)						iussisse (8. vrst.)			

(6 točk)

2. Analizirajte navedene zaimke, upoštevaje njihovo vlogo v sobesedilu.

Zaimek	Vrsta	Analiza		
		Sklon	Število	Spol
illum (1. vrst.)				
quid (4. vrst.)				
me (5. vrst.)				
nemini (6. vrst.)				

(4 točke)

3. Prestavite v pasiv.

Dominus me Caesari coheredem fecit.

(4 točke)

4. Poimenujte označeni konstrukciji in stavka prevedite.

- 4.1. Trimalchio **labris oleo de lucerna unctis** se celerius rostrum barbatum habiturum esse speravit.

Konstrukcija: _____
(1)

Prevod: _____
(2)

- 4.2. Coheres **factus** Trimalchio patrimonium laticlavum accepit.

Konstrukcija: _____
(1)

Prevod: _____
(2)
(6 točk)

5. Analiza odvisnikov: izpišite in določite vrsto vezne besede, izpišite glagolsko obliko ter pojasnite rabo časa in naklona, določite stavčno funkcijo odvisnika.

- 5.1. Ut celerius rostrum barbatum haberem, labra de lucerna unguebam.

	Izpis	Analiza
Vezna beseda		
Glagolska oblika		Utemeljitev časa in naklona:
Stavčna funkcija	—	

(4)

- 5.2. Scitis, quid dicam.

	Izpis	Analiza
Vezna beseda		
Glagolska oblika		Utemeljitev časa in naklona:
Stavčna funkcija	—	

(4)
(8 točk)

6. Postavite stavek v odvisni govor.

6.1. Trimalchio gloriatus est: »Cerebellum domini mei cepi.«

---

(3)

6.2. Quis nescit: »Quot naves ad vinum portandum Trimalchio aedificavit?«

---

(2)

6.3. Trimalchio hospitibus suadet: »Labra de lucerna unguite!«

---

(2)
(7 točk)

M 1 6 2 2 7 1 1 2 0 7

B) KNJIŽEVNOST

1. Napišite pravilen odgovor.

Petronij je deloval na dvoru cesarja _____ kot razsodnik v vprašanjih dobrega okusa ali po latinsko _____. O Petroniju ne vemo kaj dosti; še največ nam je povedal zgodovinopisec _____ v svojem delu _____, v katerem opisuje Rim pod prvimi cesarji. Čeprav gleda na nekatere cesarje zelo kritično, je njegovo vodilo, da bo stvari popisal objektivno ali, kot je dejal (latinsko) sam:

_____.

(5 točk)

2. Navedite imena avtorjev tako imenovane srebrne dobe v rimski književnosti in njihova dela, iz katerih so vzeti odlomki.

Odlomek	Avtor	Delo
<i>Bil je v Misenu, kjer je osebno poveljeval mornarici. Triindvajsetega avgusta nekako ob enih popoldne mu je moja mati javila, da je videti nenavaden oblak, velik in čudne oblike. On je študiral, potem ko se je prej sončil, se v mrzli vodi okopal in leže na zofi nekaj malega použil. Dal si je prinesti sandale ter se povzpel na griček, od koder se je lahko najbolje videla tista prikazen.</i>		
<i>Če je bilo kdaj koga od strahu konec, je bilo mene. Pa sem vendar izdrl meč in cenc žvenk plenk zamahoval po sencah, dokler nisem prišel do hiše svoje ljubice ... Moja Melisa se je začudila, da hodim okrog ob tako pozni uri, in mi rekla: Škoda, da nisi prišel prej, bi nam bil vsaj pomagal. Volk se je priklatal na naše posestvo in poklal vso živino.</i>		
<i>Vsakega otroka doji njegova lastna mati in otrok ne zaupajo v varstvo deklam ali dojiljam. Bodoči gospodar ni deležen prav nič popustljivejše vzgoje kot bodoči suženj: živila med isto živino, spita na istih tleh, dokler svobodnih ne loči določena starost in se ne potrdijo s pogumom.</i>		
<i>Kaj, mladino učiš govoriti? Zares potrebuješ prsi železne, ko razred mesari okrutne tirane. vsak stojé ponovi, kar sede si v glavo je stlačil, eden za drugim ponavljajo isto, še verzi so isti! Stokrat prežvečena čorba učitelja sčasom ubije.</i>		
<i>Stara navada, ki še do danes velja, je, da začenjamo pismo z besedami: »Če si zdrav in se dobro počutiš, je prav, jaz sem zdrav.« Po pravici pravim tudi jaz: »Če filozofiraš, je prav.« Kajti šele to se pravi biti zdrav in se dobro počutiti.</i>		

(10 točk)

3. Opišite delo *Satirikon*. Navedite tudi elemente satire, ki jih zasledimo v tem romanu.

(15 točk)

V sivo polje ne pišite.

4. Predstavite dve glavni filozofske smeri v Rimu (stoško in epikurejsko) in značilnosti vsake od njiju. Navedite njune glavne predstavnike v rimski književnosti. Pri tem se oprite na prebrana besedila.

(20 točk)

11/12

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

Prazna stran